

Международна научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“ – 29-30.10.2020 г

Андреана Ефтимова, Георги Александров, Калин Калинов, Мая Василева, Мая Стоянова, Никола Вангелов, Петър Айолов, Ралица Ковачева

Международната научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“ на ФЖМК при Софийския университет се проведе дистанционно посредством приложението за видеоконферентни сесии MS TEAMS на 29-30.10.2020 г. в рамките на Климентовите дни на СУ.

Програма на конференцията

Линкове за достъп

29 октомври 2020 г.

Сутрин – начало: **10.00 ч.**

Панел: **Opening_The Future of Quality Journalism: Cross-continental Views**

Модератор: *доц. д-р Мануела Манлихерова*

Следобед – начало: **13.00 ч.**

Панел: **Професионални стандарти – исторически и съвременни перспективи**

Модератор: *доц. Георги Лозанов*

Панел: **Медийното изкуство и арт журналистика – осмисляне и употреби**

Модератор: *гл. ас. д-р Мая Василева*

Панел: **Визуална и невербална комуникация в медиите**

Модератор: *проф. д-р Веселина Вълканова*

30 октомври 2020 г.

Сутрин – начало: **10.00 ч.**

Панел: **Медии в пандемия**

Модератор: *доц. д-р Светлана Станкова*

Панел: **Инфодемията за пандемията**

Модератор: *проф. д-р Теодора Петрова*

Панел: **Медийните езици – преводът (не)възможен?**

Модератор: *проф. д.н. Андреана Ефтимова*

Следобед – начало: 13.00 ч.

Панел: **Медии, аудитория – променената комуникация**

Модератор: *доц. д-р Ефрем Ефремов*

Панел: **Свят, ценности, медии**

Модератор: *доц. д-р Дияна Петкова*

Панел: **Комуникационни предизвикателства пред новата комуникационна среда**

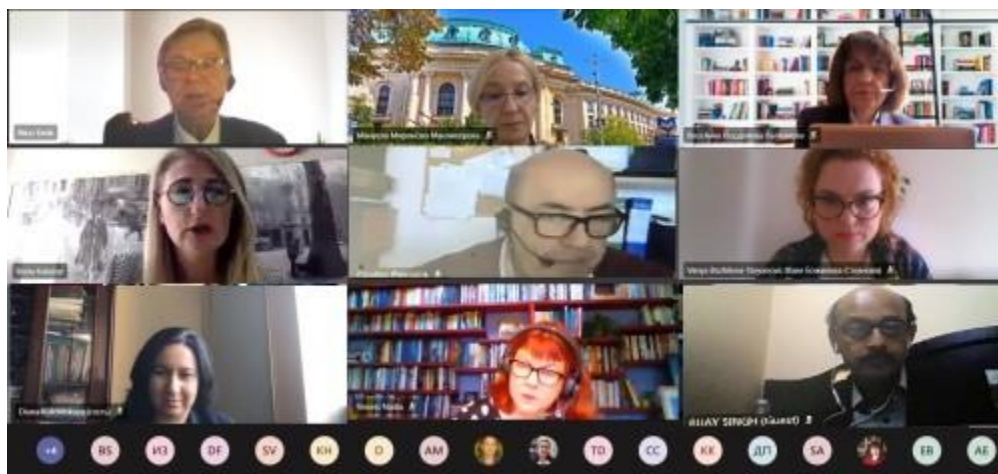
Модератор: *проф. д-р Николай Михайлов*

29 октомври 2020 г.

Сутрин – начало: 10.00 ч.

Панел: **Opening_The Future of Quality Journalism: Cross-continental Views**

Модератор: *доц. д-р Мануела Манлихерова*

Международната научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“, 29-30 октомври 2020 г.

Във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се откри двудневната Международна научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“, която се провежда чрез платформата за видеоконферентна връзка Microsoft Teams.

В пленарния панел с приветствия към участниците в конференцията се обърнаха проф. д-р Веселина Вълканова, декан на ФЖМК, г-жа Карина Ангелиева, зам.-министър на образованието и науката, и проф. Нико Дрок, президент на Европейската асоциация за журналистическа подготовка (EJTA).

В панела взеха участие още г-н Джулио Пекора, журналист с 35-годишна практика в италианската новинарска агенция ANSA, основател на консорциума ANSA med, в който

членуват 23 новинарски агенции от различни европейски и арабски държави, г-жа Надя Висерс, директор на ЕЈТА в Белгия, г-жа Натя Каладзе, директор на училището по социални науки в Грузинския частен университет, г-н Бижай Сингх, член на Националния изпълнителен съвет на Индийския журналистически съюз, доц. Диана Кулчитская от Факултета по журналистика в Московския държавен университет, както и преподаватели и изследователи от българските университети.

В словото си проф. д-р Веселина Вълканова подчерта, че изборът на темата на конференцията „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“ не е случаен. Темата на конференцията се вписва напълно в най-дискусионните и важни въпроси на съвременната журналистика и медии. „Комуникационната среда не само в България, навсякъде по света се трансформира и преминава през динамични промени – допълни тя. – До голяма степен загубата на доверие в медиите е свързана с комерсиализацията и с отстъпването от обществените функции на журналистиката, с често случващото се охотно прекращаване на качествената журналистика в PR-а и в масовата култура“.

Като обърна внимание на факта, че Факултетът по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ днес и утре е домакин на една международна проява, която се осъществява в сложно време на пандемия и на критично състояние на медиите у нас, проф. Веселина Вълканова обобщи, че „именно в кризисни ситуации като актуалната пандемична ситуация, която ни постави зад камерите и микрофоните на компютрите, а не в обща конферентна зала, наблюдаваме връщане на доверието към традиционните медии, които не фабрикуват новини, проверяват фактите, информират информационно щадящо, не спекулират със страховете на хората. Хората имат нужда от проверена информация и тук ролята на качествените медиите в борбата с дезинформацията и с теориите на конспирацията, широко разпространени в социалните мрежи, е огромна“. Проф. Вълканова поздрави участниците- журналисти с дългогодишен опит, водещи имена в професионалната общност, изследователи, учени и преподаватели. Тя изтъкна, че научната програма на конференцията е впечатляваща.

В заключение проф. Вълканова откри мястото на Конференцията в образованието по журналистика във ФЖМК, върху което според нея ляга голяма отговорност, тъй като на младите генерации журналисти ще се падне необходимостта да се борят против заблудите в обществото, против изкривяването на представата за нормалната журналистика и против маскирането на пропагандата като журналистика, борбата против уврежданията на общественото мнение, за по-информирани граждани. Приветствие към участниците поднесе и г-жа Карина Ангелиева, зам.-министър на образованието и науката. Тя изтъкна, че проблематиката на конференцията е още по-релевантна на пандемичната ситуация, тъй като в дигиталното общуване, в изолация проверката на информацията е още по-трудна. Г-жа Ангелиева акцентира върху връзките

между науката и журналистиката за гарантирането на информационна сигурност. Накрая тя изрази желанието си за сътрудничество на МОН с ФЖМК за развитие на журналистическото обучение в името на качествените стандарти в журналистическата професия.

Проф. Нико Дрок, президент на Европейската асоциация за журналистическа подготовка (ЕЈТА), обобщи, че журналистиката е в криза, тъй като е нарушено доверието в медиите, хората предпочитат да се информират от социалните медии, политиците обвиняват медиите в разпространяване на фалшиви новини. В същото време той подчерта, че е твърде лесно да се изтъкват подобни причини за кризата в журналистиката и че е нужно да се обърнем към себе си, да се запитае какво да подобрим в журналистическото образование. Проф. Дрок добави, че Софийският университет е изтъкнат член на ЕЈТА и сътрудничеството на двете образователни институции е изключително ползотворно.

Участниците в пленарния панел на Конференцията засегнаха редица проблеми, свързани с качеството в журналистическата работа. Г-н Джулио Пекора обобщи няколко общовалидни базови принципа в своеобразен минигид за качество в журналистиката: инвестиция в знанието, вяра в съмнението, всичко е относително. За проверката на фактите в три стъпки и европейския проект EUfactcheck говори г-жа Надя Визерс. Докторант Ваня Божилова запозна участниците с резултатите от проучването на доверието на аудиторията към различните медии. Влиянието на промените в съвременния свят поставя нови предизвикателства пред медийната индустрия и журналистическите образователни институции според г-жа Натя Каладзе. Доц. Кулчитская очерта руския контекст при употребата на социалните медии от журналистите. Модераторът на панела доц. д-р Мануела Манлихерова насочи дискусиата върху нуждата от сътрудничество между образованието и журналистическата практика. Тя даде възможност на участниците да изразят своята визия за бъдещето на журналистиката, която включваше доверие, прозрачност, сътрудничество и качествено образование.

Следобед – **начало: 13.00 ч.**

Панел: **Професионални стандарти – исторически и съвременни перспективи**

Модератор: *доц. Георги Лозанов*

Разговорът за стандартите е разговор за това как участваме в битката между доброто и злото със средствата на журналистиката, заяви доцент Георги Лозанов при откриването на панела. Според него „правенето на журналистика не е морално невинно занятие, а оценката зависи именно от професионалните стандарти и тяхното спазване“.

Професор Здравка КОНСТАНТИНОВА(СУ,ФЖМК) представи доклад на тема „Типологични проявления във финансирането на българските медии – историческа перспектива“. Тя подчерта, че финансирането на медиите е в пряка връзка с професионалните стандарти. Прегледът на моделите на финансирането на българските медии от Възраждането до днес позволява да се направят паралели между съвременното общество и годините на Третата българска държава – според представените от проф. Константинова данни по онова време създаването и финансирането на медии е било в голяма степен резултат от активността на гражданското общество.

Докторант Камен КАМЕНОВ (СУ, ФЖМК) представи доклад на тема „Първият закон за рекламата в България – историческа перспектива и съвременна рефлексия“. В неговото представяне също направи впечатление паралелът между 30-те години на 20 в., когато е приет законът за рекламата, и съвременността. Въпросът, който Каменов поставя е необходима ли е и днес регулация на рекламата и ако да, каква.

Доцент Орлин СПАСОВ (СУ, ФЖМК) коментира темата „Професионалният контекст: има ли условия за качествена журналистика в България?“. Неговата теза е, че условията за качествена журналистика у нас по-скоро се влошават. Заstraшени от упадък са и малкото примери за качествена журналистика и разследваща журналистика, което е особено тревожно, смята доцент Спасов. Той илюстрира тезата си с предаванията на БНТ „Панорама“ и „Референдум“, които според него са заstraшени да се превърнат в продължение на политическия истаблишмънт, подобно на цялата БНТ. Като цяло, БНТ все повече прилича на бюрократичен конгломерат, а не на медия, смята доцент Спасов. Имаме нужда от журналистика, която да притиска властта, когато е извън контрол, заключи той.

Доцент Георги ЛОЗАНОВ (СУ, ФЖМК) се спря на темата „Спазването на човешките права като професионално качество на журналистиката и неговото релативизиране в новата комуникативна среда“. Журналистиката е един от елементите, които правят възможна либералната демокрация, тъкмо защото защитават права и преди всичко правото на мнение, каза доцент Лозанов. Според него, това право е пряко свързано с правото на информация, което е в основата на правото на мнение и което също се реализира чрез журналистиката. Проблемът е, че е развален механизмът на качествената журналистика именно като реализация и защита на правото на мнение на индивида. Свободата на словото е не свобода на говорещите, а свобода на слушащите, обобща доцент Лозанов.

Д-р Илия ВЪЛКОВ (УНСС) представи доклад на тема “Журналистика без маски – българската медийна среда в анкетата на АЕЖ за свободата на словото през 2020 г.“. Изследването показва, че според анкетиранияте журналисти се засилва неправомерния

натиск върху журналисти заради работата им, особено политическия натиск. Една от най-използваните форми на натиск е оклеветяването на журналисти и медии. Според анкетиранияте журналисти пандемията от коронавирус се отразява негативно на медиите и носи финансови загуби (близо 60%) или води до съкращения на журналисти (22%). Преобладаващата част от анкетиранияте журналисти оценяват свободата на словото у нас като лоша или много лоша.

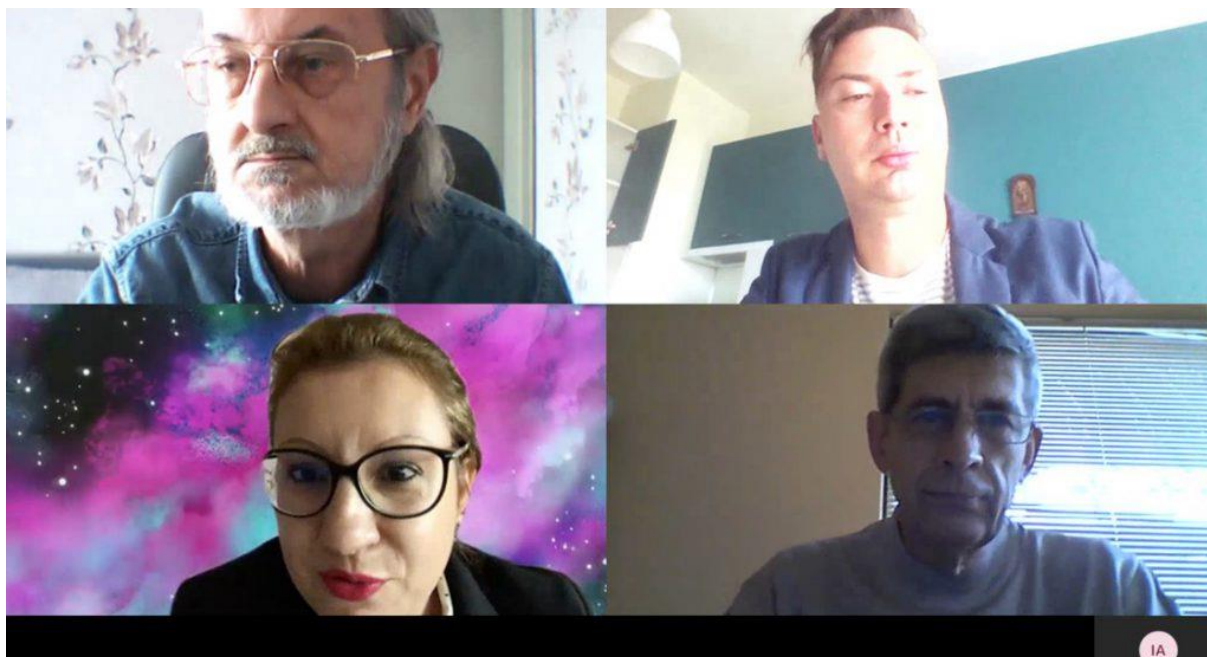
Доцент Мария ПОПОВА (СУ, ФЖМК) представи доклад на тема „Журналистика за решенията – модел на критична и контролна функция“. Доц. Попова откри ключови характеристики на журналистиката на решенията, които я правят особено подходяща за съвременното състояние на медиите и обществото: акцентира върху позитивните теми; от журналистите се очаква да имат активна гражданска позиция; журналистите трябва да познават добре проблематиката, да подбират внимателно източниците си, да подхождат критично; съществува по-близка обвързаност между журналистите и тяхната аудитория; има висок степен на локалност на информацията.

Докторант Емилия МИЛЧЕВА (СУ, ФЖМК) представи доклад на тема „Професионалните медии в България и гражданската журналистика – взаимодействие и влияние при водната криза в Перник. Резултати от количествено емпирично изследване и анализ на публикации, създавани от гражданската журналистика в социалните мрежи, и използването им в четири български медии в периода януари-март 2020 (bTV, Dnevnik.bg, БНР и в. „24 часа“)“. Докторантката коментира начините и формите, по които професионалните медии могат да си взаимодействат с гражданската журналистика, в интерес на публиката.

В последвалата дискусия участниците коментираха, че журналистиката и медиите са в пряка зависимост от обществено-политическата ситуация. Специален фокус беше поставен върху обществените медии, от гледна точка на обсъжданите законодателни промени, управлението и функционирането на обществените медии в полза на обществен интерес. Интересен беше и разговорът, посветен на възможните ограничения на правото на мнение в условията на пандемия. В заключителните си думи доцент Лозанов поздрави участниците, че са успели да запазят изследователската си репутация и същевременно, да коментират актуалните проблеми на българските медии.

Панел: Медийното изкуство и арт журналистика – осмисляне и употреби

Модератор: *гл. ас. д-р Мая Василева*

При откриването на панел „Медийно изкуство и арт журналистика- осмисляне и употреби“ модераторът гл. ас. д-р Мая Василева приветства участниците за добре дошли с ключови теоретични постановки за динамиката на новата комуникационна среда, в която технологичните възможности задават нови измерения за изкуството. Перифразирайки популярното съждение на канадския изследовател Маршъл Маклуън за средството като съобщение и отправната теза на Едгар Морен – „Колкото повече светът става обективен, толкова повече човекът става субективен“, идентифицирайки конвергенцията между реалността и бъдещето, с цел да е препратка към първата тема на докторант Атанас Лозанов – Медийно изкуство без лимити и в средата на цифровото общество 5.0. В темата си младият изследовател очерта няколко теоретични аспекта – влиянието на дигиталния детерминизъм в екосистемата на новите медийни изкуства; теорията за трансхуманизма и принципът човекът да има водещо място във взаимодействието с технологиите. Вниманието на участниците се насочи към интерактивната, многопластова и многоизмерна платформа „Тик-ток“, която отговоря на протребителските стандарти за дигитален колаж и, за разлика от „ретро Фейсбук“, се харесва на новите генерации.

По темата за публикации на класации на младите български рок групи в мащабно историческо проучване на огромен изследователски масив от 40 периодични издания и обработване на над 2000 сканирани страници, Емил Братанов очерта сериозни дефицити по отношение на валидна информация за класации на албуми и продадени български сингли в периода 1987-1999г. Изследването илюстрира отделни издания с публикувани класации.

Панелът на конференцията продължи с темата „Документалните филми и формирането на историческа и медийна култура“. Доц. д-р Радослав Спасов подчерта важната професионална подготовка на историци, журналисти, сценаристи и автори на документални аудио-визуални произведения, когато търсят и проверяват фактите от миналото, защото трактовката на имена, факти и събития създава представа за нашата съвременност. Съществено значение в творчески процес на документалното кино заемат етичните съображения.

В темата „Мимолетният образ“ д-р Йосиф Аструков проследи редица примери от медийната практика и социалните мрежи на създаване на дигитални мимолетни образи във връзка с медийни изяви на личности или възникнали по конкретен информационен повод. Припомниха се най-популярните колажи с образите на Грета Тунберг, политически лица и медийната креативност относно бранда с торбичката „BILLA“ – посочените примери са образи еднодневки, които ясно показват начинът, по който образът надделява над текста.

Актуален изследователски ракурс в кризата „COVID-19“ се представи в темата „Поглед към културната журналистика или как се популяризира изкуството в условията на криза“. Доц. д-р Татяна Стоичкова констатира криза в културната журналистика и отчете адекватна реакция на онлайн медиите, които дават възможности на самите творци и художници да популяризират изкуството си. Откри се медийното отразяване на инициативата на платформата „Купи изкуство- подкрепи художник“.

Като своеобразно продължение на темата за медийното изкуство в условия на криза се откри изследователският ракурс на д-р Екатерина Титова- „Тенденции в областта на арт журналистиката – ролята на онлайн медиите при отразяване на Венецианското биенале. Проучването обхваща 19 онлайн медии, които отразяват завръщането на българския павилион. Изложбата „Как живеем“ на Рада Букова и Лазар Лютаков с куратор Мила Милчевска се осъществява с кураторската, продуцентска и финансова отговорност на българската държава и среща в българската медийна среда широк и нееднозначен отзвук.

В заключителната дискусия, след представянето на темите в панела, участниците обмениха въпроси един към друг, теоретични наблюдения и сблъсък на гледни точки в тематичните направления относно процеса на дигитализация на изкуството, застъпеност на технологиите в изкуството и преосмисляне на миналото и неговите последици спрямо настоящето и бъдещето. Обърна се специално внимание на изкривяването на информацията и фалшивите новини при създаване на аудио-визуални произведения с непреходно значение.

Панел: Визуална и невербална комуникация в медиите

Модератор: *проф. д-р Веселина Вълканова*

В панела: „Визуална и невербална комуникация в медиите“ участваха проф. д-р Веселина Вълканова, доц. д-р Величка Минкова, гл. ас. д-р Мая Стоянова, докторант Петър Шойлев, докторант Иван Захариев, д-р Адриана Иванчева, докторант Милева Владкова и докторант Анелия Георгиева. В панела на конференцията се включиха и гости като слушатели.

Сред акцентите в изнесените доклади може да се открият докладите на проф. Вълканова – за комуникационния дизайн и дигиталната журналистика, на доц. Величка Минкова – за спецификата на дизайнерския подход при създаване на медийни продукти за деца и на докторант Петър Шойлев – за карикатурните коментари за БРЕКЗИТ във вестниците „Сега“, „The Guardian“, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“, „Le Monde“ през 2019 г.

В последвалата дискусия проф. Вълканова зададе въпрос на доц. Минкова: Може ли визуалният образ да бъде заплаха за психологичното здраве на децата и има ли нужда медиите за деца да са правно и професионално регулирани?

Доц. Минкова отговори, че на българския пазар не фигурират повече от 4-5 периодични издания, сред които открий „Барби“ и „Уинкс“ за възрастова група 5-7 години. Доц. Минкова посочи сп. „Бърборино“ като българско списание, което според нея стои на челните места като оформителска практика, но като цяло заключи, че няма продукти, ориентирани към детска аудитория, което е трагично.

Докторант Иван Захариев зададе въпрос на докторант Петър Шойлев как ще коментира карикатурите в „Шарли Абдо“ за Ердоган.

Докторант Шойлев отговори, че всеки има право да публикува. Карикатурата е много силно оръжие, което може да разбуди целия свят. Карикатурите за Ердоган показват, че карикатуристите все още могат да работят без цензура. Възможностите на карикатурата са много големи – могат да се ползват за различни коментари.

Дискусията приключи с обобщение от проф. Вълканова, че тенденциите, които бяха разкрити, чрез темите на докладите, са много интересни и заслужават да бъдат публикувани в научен сборник от конференцията.

30.10.2020г. Сутрин – **начало: 10.00 ч.**

Панел: **Медии в пандемия**

Модератор: *доц. д-р Светлана Станкова*

На 30.10.2020 г., петък като част от Международната научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“, 29-30 октомври 2020 г. в платформата за видеоконферентна връзка MS TEAMS се състоя панел: „Медии в пандемия“ с модератор: доц. д-р Светлана Станкова от ФЖМК, СУ, която откри панела със своя доклад на тема „COVID-19 – комуникационна ситуация и медийна рефлексия“, в който с интересна презентация представи изследване на реакцията на българските медии на кризата с COVID-19. Вторият доклад на д-р Валери Маринов от БНТ на тема „Коронавирус наратив: прогнозите след предизвикателствата“ представи отразяването на кризата от различните предавания на БНТ. Ася Асенова-Тодорова от ФЖМК, СУ продължи с доклада „Фалшиви новини (Fake news) в социалната мрежа FB по време на пандемията COVID-19“, в който се съсредоточи върху проблема с дезинформацията и манипулацията по време на пандемия. Димитър Стоянов от ФЖМК, СУ продължи тази тема и обърна вниманието на панелистите и гостите към „Новите функции на разследващата журналистика при изобличаването на дезинформацията онлайн и в частност на фалшивите новини в условията на пандемия“. С доклада си „Kaufabe и абстрактната истина на медиите, или защо всички новини са фалшиви?“ д-р Петър Айолов от ФЖМК, СУ даде един по-общ поглед към проблема с медийната манипулация в онлайн среда. В края на панела Георги Филипов от ФЖМК, СУ представи доклад на тема „Ретро звезди по време на пандемия – медийни ефекти от завръщането на архивния спорт на тв екрана.“, който насочи вниманието към спортната журналистика и възможностите за повторение на спортни състезания по време на пандемия. Панелът завърши с дискусия, в която участниците се съгласиха за нуждата от по-сериозна медийна регулация във връзка с разпространението на фалшиви новини по време на пандемия, защото това води до загуба на доверие не само към медиите, но и към демократичните принципи на свобода на словото и плурализъм. Именно в моменти на национална и глобална криза медиите трябва да демонстрират своята безпристрастност в служба на обществените интереси. Само от професионалистите, работещи в медиите, журналистите и медийните анализатори зависи създаването на един работещ модел за проверка и оценка на истинността и достоверността на публикуваната информация във всички български медии.

Панел: Инфодемията за пандемията

Модератор: *проф. д-р Теодора Петрова*

На 30.10.2020г. сутринта от 10:00 часа се проведе панелът „Инфодемията за пандемията“ от Международната научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“. Той се модерирал от проф. д-р Теодора Петрова със съдействието на организатора гл. ас. д-р Калин Калинов.

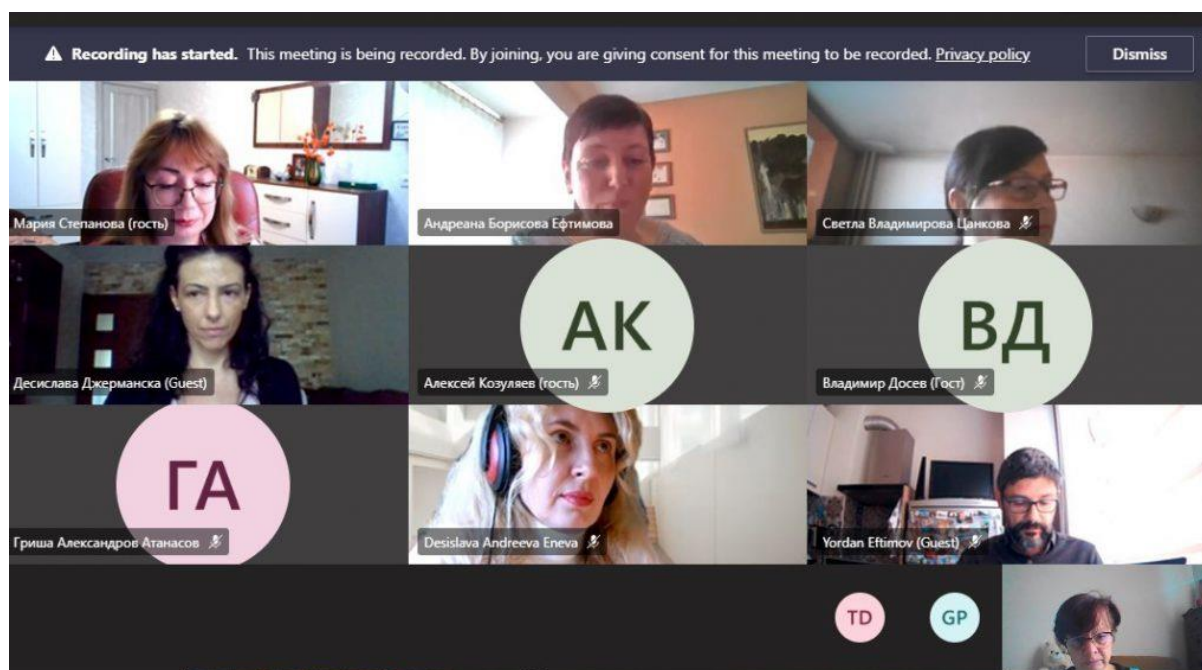
Първата презентация представи гл. ас. д-р Стоянка Балова от Философски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Д-р Балова разгледа политическата комуникация по време на пандемията в България като постави специален акцент върху управлението на комуникационните аспекти на кризата през социалните мрежи. Втората презентация в панела сподели доц. д-р Симеон Василев от Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Той разгледа в детайли ефектът от кризата с COVID-19 в различни сфери като постави акцент именно върху медиите и тяхната подготовка за справяне с предизвикателствата на новата ситуация.

Следващата презентация представи докторант Зарина Василева, която органично надгради предходните, разглеждайки темата за онлайн активизма в условията на извънредно положение. След това гл. ас. д-р Мирослава Ценкова насочи вниманието на присъстващите към управлението на онлайн репутацията на българския бизнес в новата комуникационна среда, което бе отлично допълнено от презентацията на Радослава Микова за бранд комуникация в дигитална среда.

В края на панела презентираха модераторът и организаторът. Гл. ас. д-р Калин Калинов представи част от изследователския проект КоМ: Инсист свързана с концептуалното рамкиране на понятието „комуникационен мениджмънт“, а проф. д-р Теодора Петрова разгледа ключови аспекти свързани с „безопасното“ съдържание в интернет. Панелът завърши с обща академична дискусия.

Панел: Медийните езици – преводът (не)възможен?

Модератор: *проф. д.н. Андреана Ефтимова*

Доц. д-р Светла Цанкова представи свое изследване на присъствието на коментара в два всекидневника, като отбеляза намаляването на обема на коментарните текстове и все по-рядкото присъствие на редакционния коментар. Съществени изводи на изследването бяха отсъствието на елементи от новинарския фичър в българския коментар, по-слабата убедителност на емоционалната аргументация и навлизането на разговорната и жаргонната лексика в коментара.

Доц. д-р Йордан Ефтимов отбеляза, че предаванията за наука в българските телевизии днес са главно предавания за история и че те всъщност не са предавания за наука, доколкото науката предполага среща на различни теории, интерпретации и методи, тоест подлежащо на верифициране и фалшифициране знание, докато в тях обикновено се поддържа идеята за търсенето на единствената истина. Предаванията в българските телевизии, дори и по-добрите от тях като История.bg, пренебрегват изцяло дискуссионната същина на науката и нейното принципно отличие от всекидневното мислене.

Гл. ас. д-р Десислава Енева разясни метафорите „черен лебед“ и „сив носорог“ в пандемичен контекст. Тя коментира диверсификацията на журналистика – на журналистика, занимаваща се с COVID-19, и останалата журналистика. Размиването на научното говорене в пандемичната ситуация поради ранната ѝ политизация е съществен проблем на медийното отразяване в момента. Д-р Енева завърши, като изрази убеждението си, че точно този момент е времето да се развие разследващата научна журналистика.

Проф. д.н. Андреана Ефтимова засегна лингвистичните аспекти на говоренето за наука в медиите. Тя обяви резултатите от свое изследване, в което чрез наблюдение на определени лингвистични характеристики се установява степента на допускане на експертната реч в медиите. Отсъствието на маркери на научния регистър повлиява усещането за правдоподобност на посланията, за достоверност.

Доц. д-р Гургана Падарева-Илиева и Соня Божанина съобщиха резултатите от наблюденията си върху някои фонетични явления – елизии, темп на говорене – в медийната реч преди и след COVID-19.

Доц. д-р Владимир Досев откри ролята на заглавията за привличане на вниманието в интернет среда. Той сподели интересни примери с употребата на кликбайт заглавия. Обърна внимание и на метафоризирането и олицетворяването на коронавируса, който „вършее“, „захапва“ и „атакува“ наоколо си.

Докт. Десислава Джерманска сподели интересни резултати от анкета с потребителите на медийно съдържание, за да изследва влиянието на предпочитанията на аудиторията върху начините за привличане на вниманието ѝ. Тя акцентира върху високите проценти на отговори, определящи информацията в медиите като манипулативна (40%) и като объркваща (30%). Прехвърлянето на медийно съдържание върху различни медийни платформи е стратегия за привличане на вниманието чрез различни комуникативни форми.

Доц. д-р Мария Степанова демонстрира как преводът може да се превърне в препъникамък, ако не се познава културния контекст. Тя илюстрира тезата си с примери от сполучливи и не толкова сполучливи преводи на хумор в аудио-визуални произведения.

Доц. д-р Елена Тарашева продължи дискусията, като акцентира върху необходимостта от реконтекстуализация при превода. Тя наблегна върху два задължителни фактора за добрия превод в медиите – познаването на чуждата култура и на журналистическата жанрова система в обществата, говорещи двата езика. Преводът за медиите се осъществява главно в информационните агенции и в многоезичните медии. Доц. Тарашева даде примери за т.нар. рехав превод, при който се пропускат пасажки, като се променя и олекотява поднесената информация. Тя обърна внимание и на променената модалност на глаголите в преводите, което би довело до произвеждането на фалшиви новини.

Докладът на г-н Алексей Козуляев и Мария Степанова представи философска перспектива към масмедийната реалност като мозайка от реалности. Изследователите обърнаха

внимание на концентрирането на сторителинга около емоциите и на различията в създаването и възприемането на писмен и устен текст, които безспорно се отразяват и върху превода на медийните аудио-визуални материали.

Следобед – **начало: 13.00 ч.**

Панел: **Медии, аудитория – променената комуникация**

Модератор: *доц. д-р Ефрем Ефремов*

Панелът „Медии, аудитория – променената комуникация“ протече в следобедната сесия на втория ден от Международната научна конференция „Качествена журналистика и нова комуникационна среда“ на Факултета по журналистика и масова комуникация при Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

В него взеха участие докторанти и преподаватели от водещите университети в България. Чрез темите на докладите се разкриха нововъведенията в комуникационните канали телевизия, радио, Интернет. Детайлно беше разгледано и медийното съдържание и неговото възприемане от страна на потребители и медийни експерти. Беше отделено и специално внимание на промените в комуникационната среда от гледна точка на еволюцията на самите медии, а и по отношение на въздействието на световната пандемия причинена от COVID-19.

Темите бяха интересни и събудиха оживена дискусия. Очертаха се бъдещи полета за анализ от страна на учените, с цел по-доброто разбиране на медиите като канал, средство и работна среда.

Панел: **Свят, ценности, медии**

Модератор: *доц. д-р Дияна Петкова*

Професор Мария НЕЙКОВА(СУ,ФЖМК) представи доклад на тема „Един доклад на 40 години. Какво се промени в световния информационен и комуникационен ред“. Става дума за доклада „Много гласове, един свят“, приет от ЮНЕСКО през 1980 г. Професор Нейкова анализира неговите заключения, свързани с информацията и комуникацията, от съвременна гледна точка. Надеждата за намаляване на неравенствата чрез демократизиране на комуникацията, включително с появата на интернет, не се сбъдна. Вместо интернет да разпространява демократични ценности и либерални идеали, той се превърна в гръбнака на авторитарните държави за наблюдение в целия свят, заключава авторката. Според нея е необходимо ново усилие, подобно на това на комисията „Макбрайд“, произвела доклада преди 40 години.

Докторант Анелия ПЕТРОВА(СУ,ФЖМК) представи темата „Политически и социални аспекти на съвременните процеси на поляризация в САЩ и тяхното отражение в дигиталните медии“. Тя подчерта, че разделението между привържениците на Демократическата и Републиканската партии в САЩ е по-голямо отвсякога. В последните две десетилетия привържениците на двата крайни политически полюса се увеличават, а умереният център се стопява. Тази поляризация се отразява върху социалните и религиозните нагласи на хората, а медийната среда е едновременно резултат от поляризацията и нейн катализатор.

Докторант Десислава СОТИРОВА(СУ,ФЖМК) представи доклад на тема „Международни новини за и от неелитни държави“. Тя обърна внимание, че в българския информационен поток рядко се споменават събития, случващи се в неелитни държави. Новини за тях се появяват при извънредни събития, т.нар. журналистиката на изключението, която създава фрагментарен и изкривен образ на света. Другият начин неелитните държави да влязат в новинарския поток е ако има намесени интереси на елитните държави – такъв е примерът с европейската интеграция на държавите от Западните Балкани, за които получаваме повече информация в последните години, благодарение на вниманието от страна на ЕС.

Доцент Катя ИССА (УАСГ) представи доклад на тема „Съвременната българска емиграция през погледа на българските медии. От Възраждането до „възраждането“. Авторката прави съпоставка на образа на съвременните български емигранти, изграждан от български медии в чужбина и медиите в България. Тя се занимава с въпроса за българския език, какъвто е говорен от хората и е представен в медиите.

Д-р Ралица КОВАЧЕВА(СУ,ФЖМК) изнесе доклада „Европейските ценности в българските медии“. Представените резултати са част от по-голямо изследване, което цели да установи как понятията „европейски ценности“ и „български (традиционни) ценности“ присъстват в медийното отразяване по време на кампанията за европейските избори през 2019 г. Изследването установява, че европейските ценности са сведени до либералния възглед за свобода на избора на полова идентичност и сексуална ориентация. По този начин те са противопоставени на „традиционните семейни ценности“ и е изградено негативно отношение към ЕС.

Д-р Нели ВЕЛИНОВА(СУ,ФЖМК) представи доклад на тема „Политически и обществени дебати относно Истанбулската конвенция в контекста на новата комуникационна медийна среда – 2018 - 2020 г.“. Според авторката неправилната интерпретация на термина „джендър“ е причината за разделението по повод Истанбулската конвенция у нас. Тя представя подробно аргументите на различните страни в дебата „за“ и „против“ документа и стига до извода, че тези изразени позиции са преминавали през медиите и след това са се върнали обратно към политиците, като са повлияли на решенията им.

Докторант Цветелина ДЖАМБАЗОВА(СУ,ФЖМК) представи доклад на тема „Ефектът Уайнстийн“: #MeToo и медийното отразяване на казуси на сексуален тормоз“. През сравнението на два случая – на филмовия продуцент Харви Уайнстийн и на певица и музикален продуцент Р. Кели – авторката проследява ролята на расата и известността в медийното отразяване на случаи на сексуален тормоз.

Доцент Дияна ПЕТКОВА (СУ, ФЖМК) коментира темата „Културна памет, колективна травма и интеркултурна комуникация“. Тя представи свое изследване, посветено на имиджа на България в чуждестранните медии. Резултатите показват, че преобладаващо страната ни е определена като „бедна“, следват епитетите „постсоциалистическа“ и „близка до Русия“. Нейният извод е, че тази стереотипна представа е повлияна от колективната памет на западноевропейските народи. В същото време, в представите на самите българи преобладават негативните автостереотипи, смята авторката.

Панел: Комуникационни предизвикателства пред новата комуникационна среда

Модератор: *проф. д-р Николай Михайлов*

Лилия РАЙЧЕВА (СУ,ФЖМК). Информационни рискове в съвременната медийна екосистема- Проф. Лилия Райчева представи тенденциите в медиатизацията на интернет, поставяйки фокус върху разграничението между медии и журналистика. Проследявайки трансформационните процеси в медийната екосистема, проф. Райчева маркира и професионалните рискове, пред които е изправена журналистическата професия в съвременната комуникационна среда.

Мая ВАСИЛЕВА (СУ,ФЖМК). Новото вечерно токшоу – развлечение на различни платформи- Фокусът в доклада на д-р Мая Василева беше комуникационният инструментариум на медийния телевизионен формат на вечерното токшоу. В богато илюстрираната си презентация тя показва някои от най-популярните образци на този медиен формат в Съединените щати, като в заключението си формулира изводи за неговите комуникационни характеристики.

Поля ИВАНОВА (СУ, ФЖМК). Сравнително телезнание- В своята презентация доц. Поля Иванова уточни понятията в сравнителното телезнание и предложи своето виждане за периодизация на въвеждането на телевизионния интернет. Тя представи и подробно описани характеристики на телевизионната интернет комуникация, типологизирана като вътрешна и външна.

Стела АНГОВА (УНСС). Новинарските подкасти в България- Доц. Стела Ангова запозна аудиторията с методологията и резултатите от изследване, обхващащо 25 новинарски подкаста в 8 различни медии. Спирайки се на теоретичните спорове относно дефинирането на понятието „подкаст“, доц. Ангова аргументира виждането си, че този медиен формат представлява надграждане на радиопрактиката.

Надежда МИТЕВА (СУ, ФЖМК). Телекомуникации и 5G мрежи в условията на световна пандемия- Три бяха основните теми в презентацията на Надежда Митева – предизвикателствата пред телекомуникационните компании в условията на пандемия, влиянието на пандемичната ситуация върху телекомуникационния сектор и въвеждането на 5G мрежата в Европейския съюз. Беше формулиран изводът, че пандемичната криза има ускоряващо въздействие върху развитието на телекомуникационния сектор.

Мануела МАНЛИХЕРОВА(СУ,ФЖМК). Иновации в комуникационната стратегия на брандовете- Презентацията на проф. Манлихерова беше посветена на кампанията Open World на „Хайнекен“. Успехът на кампанията беше илюстриран, както с бизнес показатели, така и чрез социалните ѝ измерения. Основното послание за сближаване на хора с различен светоглед беше визуализирано и чрез видеото на кампанията.

Цветелина ДИНЕВА (СУ, ФЖМК). Ролята на комуникацията и креативността в постинформационното общество- Акцентът в презентацията на докторант Цветелина Динева беше връзката между комуникация и креативност и значението на тяхната взаимна обвързаност за развитие на постинформационното общество.

Георги АЛЕКСАНДРОВ(СУ,ФЖМК). Комуникационни практики в книгоиздаването в условията на пандемична ситуация- Представяйки комуникационните практики в

книгоиздаването в пандемичната ситуация д-р Александров разграничи три нива в проявлението им: институционално, корпоративно и индивидуално. На основата на примери от България и чужбина той предложи типологизиране на комуникационните подходи на активни и пасивни, а на комуникационните послания на позитивни и негативни.

Нели ИЛИЕВА (СУ, ФЖМК). Медийната грамотност на учениците от горен курс: четене в интернет на поредица от текстове по един и същ проблем- В доклада си Нели Илиева представи методиката и резултатите от емпирично изследване на медийната грамотност сред ученици от гимназиалния курс. Изследването е проведено чрез поредица от анкети за интерпретацията на медийни публикации относно конкретен казус, получил голям обществен отзвук.

Юлия ЙОРДАНОВА-ПАНЧЕВА (СУ, ФЖМК). Родителският дневник в нова комуникационна среда – от кореспонденцията на Корней Чуковски до споделените записки във Фейсбук- Презентацията на Юлия Йорданова-Панчева беше посветена на родителския дневник, изследван и като литературен жанр, и като медиен формат. В заключение беше акцентирано върху влиянието на новата комуникационна среда върху популяризирането на родителския дневник.

Георги ПЕТРОВ (СУ, ФЖМК) (Не)възможното общуване днес- Фокусът на доклада на Георги Петров беше междуличностната комуникация. Бяха анализирани последиците от липсата на комуникация, както и факторите, които обуславят ефективната комуникация.

Кристина Ненова (СУ, НБУ) Езикът на омразата и медиите- Докторантката Кристина Ненова представи изследването си върху употребата на езика на омразата в изборите в България през 2019 г. Презентацията ѝ включваше и графично представяне на резултатите от анкетното проучване, което показва политиките и като субект, и като обект на езика на омразата.

В заключителната дискусия участваха и включилите се външни слушатели в панела. В продължение на представените доклади бяха изказани още мнения за трансформациите в медийната екосистема в условията на пандемия и за кризата в доверието към социалните мрежи. Друго тематично поле на обсъжданията беше медийната грамотност с акцент върху взаимната ѝ обвързаност с общолитературната компетентност на учениците.